

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy hóra. . . . I kor. Egy hóra. . . I kor. 50 HIL.
Negyedévre . . . 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Felolvas szerkesztő:
MEGEDŐS LORÁNT.
Kiadók és lapfuttatók:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és Kiadóhivatal:
DEBRECEN,
Flacsz-utca 47. és 48. szám.

A Hortobágy.

Debreczen, január 13.

Teljes egészében méltányolom azt a szempontot, melyet a Debreczeni Független Újság a gazdasági tanácsos választásával kapcsolatba hozott. A most megválasztandó gazdasági tanácsos munkásságának gerincét fogja alkotni a Hortobágy hasznosításának a kérdése. Ismerem, hogy a gazdasági tanácsostól nem kívánhatja senki, hogy e kérdés megoldásában kezdeményező szerepet legyen, mert a kezdeményezés feladata a polgármestert, illetőleg a törvényhatósági bizottságot illeti, de mint végrehajtó szervnek, igenis nagy súlyjal fog lába esni a munkássága.

A kezdeményezést a gazdasági tanácsostól annál kevésbé kívánhatjuk, mert tisztában vagyunk azzal, hogy a debreceni gazdaközönség egy részének súlyos nehezítése, sőt haraga fog annak, vagy azoknak a nyakába zudulni, akik szembe mernek szállni az ágaskodó magánérdekkel és a debreceni közönség egyetemének érdeke által vezéreltetve erős kézzel megoldják a hasznosítás kérdését.

Mert a Hortobágy hasznosítása ma forró kása Debreczenben. Illetőleg csak annak látszik. Mindenki fél, hogy megégeti az ügy a száját, tehát lehetőleg kerülje, hogy a forró káshoz kelljen nyúlnia. Pedig ez a „kása“ nem is olyan forró, mint amilyennek látszik. A város lakosságának számához képest elenyé-

szőben csekély az az érdekkör, melynek zsebérdeke ahoz fűződik, hogy a Hortobágyot hagyjuk meg ősi parlag-állapotában.

Mi sem jellemzőbb erre, mint a legutóbbi polgármester-választásnak egyik kis epizódja, mely akkoriban közszájon forgott. Észert a polgármester ellenfeleinek táborából néhány gazda-városatyá szavazatát ahoz kötötte, hogy Kovács József polgármester expressis verbis jelentse ki, hogy a Hortobágy hasznosítását nem veszi be a programjába. A polgármester tagadó választ adott, kijelentvén, hogy a Hortobágy hasznosítását meg akarja oldani, — és ime az érdekeltek szavazata nélkül, sőt ellenére is megválasztották polgármesternek.

Ugyszólván a város egész közönsége kívánja, követeli a Hortobágy hasznosítását. A Hortobágy Debreczen város vagyona, köztulajdon, szükséges tehát, hogy e köztulajdonnak az egész város közönsége hasznát lássa.

Senki sem kívánja, hogy a Hortobágy hasznosítása oda tendáljon, hogy Debreczen állattenyésztését bármily kis mértékben csak veszélyeztesse is, ámbar bizonyos, hogy állattenyésztésünknek Debreczen fogyasztó közönsége hasznát nem látja, de az állattenyésztés érdekeinek teljes megóvása mellett még mindig óriási anyagi jelentőséggel bír a hasznosítás keresztülvitele.

Viszont ismeretes, hogy a Hortobágy hasznosítása felé már törtétek lépések.

De hogy ez kinek az érdeme, az is tudott dolog. A földmivvelésügyi miniszteré. A földmivvelésügyi miniszter utasítására eszközölt a tanács a Hortobágyon próbaöntözést, de, hogy ez mikép ment végbe és milyen eredménnyel járt, az ismeretlen.

Ha azonban a város vezető-köréi komolyan akarnak a hasznosítással foglalkozni, bizonyos, hogy nem szabad a földmivvelésügyi miniszter utasítására és irányítására várni. A Hortobágy hasznosítását a miniszteriumokban végrehajtani nem lehet. Ezt Debreczen város törvényhatósági bizottságának, illetőleg tanácsának kell elvégezni, azoknak a köröknek, melyek a kérdés minden részével tisztában vannak.

Bizonyos, hogy ennek a kérdésnek felszínrehozatalát sokáig halasztani már nem lehet. Csak most értesültünk egy újabb városi kölcson felvételének szükségéről, előttünk van rengeteg, megvalósulásra váró terv, amelyek tenger pénzt fognak igényelni, ezt az erőforrást tehát, melyet a Hortobágy hasznosítása nyújt, mihamar meg kell nyitni. K.

Hieronymi és Sztérényi. A mostani politikai helyzetben a nagy találgatások, kombinációk közepette híven teremnek a politikai pletykák. Ezek közül való minden bizonnyal az is, amit most képviselői körökben adnak közre. Hir szerint ma, miután bizonyossá vált, hogy Hieronymi a kereskedelmi tárcát vállalja. Arra a kérdésre hogy Sztérényi államtitkárt megtarja-e, nemmel felelt.

A vasuti pályaháznál.

— Japán történet. —

Irtá: **Kalcadio Hearn.**

Tegap Fukuoka-ból sürgönyileg jelezték, hogy ma délután egy hirhedt rablógyilkost fognak ide, Kumamoto-ba szállítani, honnan egy rendőr már el is ment, hogy átvegye a foglyot.

Azelőtt négy évvel történt, hogy rabló hatolt egy lakásba, honnan megfélemlítve és megkötözve a család tagjait, számtalan érték tárgyat elvitt magával. Az erélyes rendőrség huszonnégy óráig tartó, fáradságos hajszá után, elfogta a gazembert, még mielőtt rablásának gyümölcseit élvezhette volna. De mialatt a rendőrségre kísérték, észrevétlenül kiszabadította öszekötözött kezeit, majd hirtelen elkapta kísérlőjének kardját s azután meggyilkolva a szegény embert, gyorsan elszökött. Azóta semmit sem lehetett róla hallani.

A mult héten, midőn Kumamoto-ból egy rendőrtisztviselő Fukuoka-ba börtönvizsgálatra ment, a gonosztevők között olyan arcot pillantott meg, melyet mélyen emlékébe vésett négy év előtt.

— Ki ez az ember? — kérdezte a börtönört.

— Valami zsivány — hangzott a fele-

let — kit a börtön lajstromába Nomuro Teichi néven vezettek be.

— Nem Numero Teichi a te neved! — mondta most hirtelen a tisztviselő. — Kusabe. Kumamoto-ba várnak rád! A bűnös mindent bevallott.

*

En is csatlakoztam a vasutállomáshoz tóduló tömeghez, hogy jelen legyek a gonosztevő megérkezésénél. Azt vártam, hogy a düh vissza nem tartható kitérésait fogom tapasztalni, sőt erőszakoskodásoktól is tartottam, mert a meggyilkolt hivatalnokot általánosan szerették, hozzátartozói biztosan a nézők között lesznek és a kumamoto-i nép nem nagyon előkelő. Föltevéssem azonban téves volt.

A vonat a szokásos módon végre megállt; rohanó, hadonászó és alkalmazhatóságot kereső utasok, valamint kiabáló, japán ujságokat és kimamoto-i citromvizet áruló fiúk zajos zsibaja között. Mi a korlátlan körülből öt percre várakoztunk. Akkor azután a rendőrmester kísérlésében egyszerre előttünk termott az ismeretlen, nagy, vad kinézésű fogoly, lehorgasztott fővel és hátrakötött kezekkel.

A rab és őre a sokasággal szemben megálltak, míg a nép előre tódult, hogy lásson. Végre a tisztviselő haragosan felénk kiáltott:

— Suhigara San! . . . Suhigara O Kibi! . . .

— Hai! — válaszolt egy vékony, karcsu asszony, ki hátán gyermekével melletttem szorongatott és a tömegben keresztül utat tört magának.

Az asszony felesége, a gyermek pedig a meggyilkolt fia volt. A hivatalnok intésére a sokaság annyira hátra vonult, hogy a rab és kísérlője számára szabad tér nyílt. Az anya és gyermeke is ezen a szabad téren maradt, szemtől-szembe a gyilkossal. Az egész gyülekezetet halotti csend vette körül.

A tisztviselő törte meg a hallgatást. Nem az asszonyhoz, hanem csupán a gyermekhez intézte szavait. Halkan beszélt, de olyan érthetően, hogy kivethetem minden egyes szavát.

— Kicsikém, ez az ember, ki négy év előtt meggyilkolta atyádat! . . . Anyád téged még méhében hordott. Hogy most nincs atyád, aki körülvehetne szeretetével, annak egyedül ez az ember az oka. Nézd reá, kis fiam, — itt az őrmester kezével kényszerítette a rabot, hogy fejét felemelje — és vonásait tartsd meg jól emlékedben! Ne félj, a dolog ugyan kínos, de kötelességedet teljesítened kell! Tehát nézd meg jól! . . .

A fucska anyjának vállán keresztül, tágra nyílt szemekkel és féltékeny tekintettel bámult a gyilkosra. Azután zokogni kezdett, de azért arcán végig pergő könnyei dacára

Khuen a pártvezéreknél.

Készül az új kabinet.

Pártvezétek a kormányról.

Khuen-Héderváry gróf designált miniszterelnök amióta tárgyalásait Budapesten megkezdte, kemény munkához látott. Ma több politikussal folytatott tárgyalást, amely kabinetjének szervezésére vonatkozik. A pártok hangulatai is megnyilvánultak ma az új kabinettel szemben s ebből kitűnik, hogy Khuen tényleg a 67-es alapon fog kormányozni. A designált miniszterelnök tárgyalásairól az alábbi távirati tudósítást adjuk:

Khuen mai tárgyalásai.

Khuen-Héderváry Károly gróf designált miniszterelnök ma délelőtt folytatta kormányalakítási tárgyalásait. Korán reggel Láng Lajos volt kereskedelmi minisztert látogatta meg a Ferenc-József-rakparton levő lakásán. Felhívatatosan a Budapesti Tudósító azt jelenti, hogy ez a látogatás baráti jellegű volt és nem függött össze a politikával, viszont máriszról azt mondják, hogy Khuen fölajánlotta Láng Lajosnak a vallás és közoktatásügyi tárcát, amelyet azonban Láng még nem fogadott el.

Khuen ezután visszatért a Teleki-palotában levő lakására, ahol délelőtt tíz óra óta már várta Tomasics Miklóst, aki már volt az ő kabinetjében horvát miniszter. A designált miniszterelnök ismét fölajánlotta Tomasicsnak ezt az állást. Nikolics volt bányahelyettes, aki ma reggel Tomasics Miklóssal együtt érkezett Zágrábról Budapestre, szintén bevonták a tanácskozásba és közel ötnegyed óra hosszat tanácskoztak a horvát helyzetről.

A Tomasicssal folytatott tanácskozás után Khuen Héderváry gróf a Budapesti Tudósító útján kommunikét adott ki, amely-

szót fogadott és folytonosan nézte, nézte a nagy bűnös arcát.

A tömeg lélekzet nélkül figyelte a jelenetet.

A fogoly arca elsápadt. Azután térdre esett és mialatt fejét porba verte, az igaz megbánás kitérését hagyta el ajkairól.

— Bocsáss meg, bocsáss meg, kis fiú! — mondta. — Amit tettem, nem gyűlöletből történt, csak örületes vágyból a szabadság után. Kimondhatatlanul elvetemedettnék érzem magamat és bűnömért óhajtom a halált!... Igen, hogy kiengeszteljek, örömmel néztek a megsemmisülés elé, tehát légy irgalmas irántam és bocsáss meg vétkeimet!

A gyermek csak tovább sirdogált még akkor is, midőn az őrmester felemelte foglyát és elvezette a néma tömeg által számkra nyitott uton. Ekkor az egész sokaság egyszerre sirni kezdett.

Midőn a bronzszínű őr elhaladt mellettünk, olyas valmit láttam, amit életemben még soha, s amit eddig csak kevés ember tapasztalhatott: láttam egy japán rendőrtiszt könnyeit!

A tömeg ezután elszéledt és magamra hagyott töprengéseimmel, a végig szemlélte jelenet különös tanúsága felett. Ez alkalommal az eskü bizonyító erejét nem ösmerő igazságszolgáltatás fényes eredményt ért el, midőn a bűn beismerésére a legegyszerűbb móddal hatott. A vétkes lelkiismeretét az atyai érzésen keresztül ébresztette föl, azzal a hatalmas szeretettel, mely oly nagy helyet foglal el minden japáni szívében a gyermekek iránt!

ben nyilvánosságra hozza, hogy Tomasics Miklóssal nem tudott megegyezni. A tárgyalás során ugyanis a vasúti szolgálati pragmatika kérdésében olyan ellentétek merültek föl Khuen és Tomasics között, hogy Tomasics nem fogadta el a horvát miniszterséget. Khuen-Héderváry alkalmasint betöltetlenül hagyja a horvát miniszteri állást, illetőleg ideiglenesen ő fogja vezetni a miniszterium ügyeit is.

Khuen-Héderváry gróf déli tizenkét órakor a várba hajtatott és a honvédelmi miniszteriumban meglátogatta Hazay Samu tábornokot, akinek a honvédelmi tárcát ajánlotta föl. Hazay az ajánlatot elfogadta s így a Khuen-kabinet ez idő szerint a következő tagokból áll:

Miniszterelnökség és belügy: Khuen-Héderváry Károly gróf.

Kereskedelemügyi: Hieronymi Károly.

Pénzügy: Lukács László.

Honvédelem: Hazay Samu.

Hátra van még a földmivelésügyi, a vallás- és közoktatásügyi és a királyi személyné körüli tárcák betöltése, amelyekre vonatkozólag Khuen ma délután és holnap folytatja a tárgyalásokat.

Ma reggel még Simonovics Béla fővárosi bizottsági tag látogatását is fogadta Khuen Héderváry gróf.

Khuen Wekerlénél.

A honvédelmi miniszteriumból Khuen átment a miniszterelnöki palotába, azonban Wekerle Sándort, akivel tanácskozni óhajtott, nem találta. Ezután délután egy órakor Khuen a Nemzeti Társaskörbe ment, ahol hívei nagy számban várták. Az újra föléledt mamelukok lelkesen üdvözölték. Khuen ki szemelt minisztereivel tanácskozássra vonult vissza.

Khuen a pártok vezéréknél.

Politikai körökben nagy érdeklődéssel kísérik Khuen-Héderváry grófnak tárgyalásait. A designált miniszterelnök holnap érintkezésbe fog lépni a politikai pártok vezetőivel, nevezetesen föl fogja keresni Andrássy Gyula gróft, Kossuth Ferencet, Apponyit és Justh Gyulát, hogy tárgyalásokba bocsátkozzon velük. Az a vélemény, hogy Khuen, aki a pártok vezéréivel holnap már megkezdte tárgyalásait, programját, ha nem is teljességében, közölni fogja.

A pártok állásfoglalása.

Budapesti tudósítónk táviratozza: Most, hogy Khuen megkezdte tárgyalásait a pártok vezéréivel, nyilvánvaló lett a politikai pártoknak Khuen gróffal szemben való magatartásuk.

Az alkotmánypárt tartózkodva várja a Héderváry-féle vállalkozás karakterének kibontakozását. Abban, hogy Tisza István gróf meglátogatta Andrássy Gyulát. Tisza közeledésének jeleit látják.

A néppárt kezdetben szimpatiaival fogadta Héderváry vállalkozását, de most, hogy kabinetjét szervezi és látják, hogy a régi szabadelvű pártot akarja életre kelteni, ellenséges indulattal viseltetnek iránta.

A Kossuth-párt, amennyiben Khuen a 67-es koncentrációval jönne, ellenzékbe megy át.

A Justh-párt éles támadásra készül a Khuen-kormánytal szemben s lehetetlenné akarja tenni parlamenti szereplését és a pártját.

Az új kormány bemutatkozása.

Budapesti tudósítónk táviratozza: Khuen-Héderváry gróf szombaton utazik Bécsbe és

vasárnap különkihallgatáson jelenik meg az uralkodó előtt, ugyanekkor be fogja mutatni a királynak kabinetjének teljes névsorát. Hétfőn az új kabinetet publikálni fogják s minden valószínűség szerint kedden fognak bemutatkozni a Házban. Khuen egyébként ma megtekintette a miniszterelnökségi palotát, ahová hétfőn fog beköltözni.

Kombinációk a miniszteri tárcák körül.

Khuen grófnak, több politikussal folytatott tárgyalásából kitűnik, hogy a kereskedelemügyi tárcát Hieronymi Károly vállalja el. Vavrik Béla, aki eddig mint igazságügyminiszter volt kombinációba véve, ma egy politikus előtt kijelentette, hogy a tárcát, előrehaladott korára való tekintettel nem vállalhatja. Azt tartják, hogy az igazságügyminisztert a felsőbb bíróság köréből fogják választani.

Regék az egyesülésről.

Budapesti tudósítónk táviratozza: Tisza István grófnak minden tettéből és mozdulatából kitűnik, hogy a Khuen-kormánytal a régi szabadelvű pártot akarja feléleszteni. Eme akcióval kapcsolatban a pártok klubjaiban ma azt a regeszertü hirt hozták forgalomba, hogy Kossuth és Justh egy néhány bizalmas embere azon munkálkodik, hogy e két párt egyesülését létrehozza. Persze a híresztelés a legnagyobb valószínűtlenség bélyegét viseli magán.

Az 1910. évi esküdtek.

A főljástrom folytatása.

A debreceni törvényszéknél mint esküdtbírósnál a folyó 1910. évre kisorsolt esküdtek főljástromait az alábbiakban folytatón ismertetjük:

Kiss Mihály birtokos, Kiss Miklós hentes, Kiss József csizmadia, Kiss József sertéskereskedő, dr. Kocsár Gábor ügyvéd, Kocsis Imre asztalos, Kolláth Mihály gazda, Komlósi Dániel csizmadia, Komlóssy Lajos kereskedő, Kondor Lajos dijszedő, Kontsek Géza kereskedő, Kopcsa Mihály háztulajdonos, Kozák András gazda, Kozák János gazda, Kozányi Zoltán nyug. őrnagy, Kozma László árvaházi igazgató, Kovács Ferenc háztulajdonos, Kovács Gyula vaskereskedő, Kovács István timár, Kovács István gazda, Kovács István gazda, Kovács János birtokos, Kovács János gazda, dr. Kovács József ügyvéd, Kövendy Domokos gazdtiszt, Kulcsár Endre tanár, Kulcsár Gábor szerszámáros, Kulcsár Imre kereskedő, Kun Sándor gazda, Lada István birtokos, Lakatos János berű, Lám Sándor kereskedő, Lindenfeld Jenő kereskedő, Liptai József asztalos, Liszka Nándor nyug. jogtanár, Losonczy János lakatos, Lőfkovits Arthur ékszerész, Lusztig Károly kereskedő, Magyar János gazda, Mandel Lipót kereskedő, Mattó István gazda, Major Gábor gazda, Major Mihály timár, Markus Jenő vendéglős, Mayer Jenő kereskedő, Megyasszai Sándor hentes, Ménes András gazda, Mike János gazda, Miklóssy Gyula gazda, Mogyorósi Miklós gazda, Molnár Ambrus Kovács, Molnár András gazda, Molnár Lukács kereskedő, Molnár Mihály szürszabó, Molnár János csizmadia, Moricz Bertalan magánzó, Müller Ottó ny. tanár, Nagy Gábor hentes, Nagy Lajos hentes, Nagy Lajos csizmadia, Nagy Mihály gazda, Nagy Pál bormérő, ifj. Nagy Sándor gazda, Nagy Sándor gazda, Nagy Sándor asztalos, Nagy János csizmadia, Nagy János fodrász, Nagy József Kovács, Nánássy Lajos kereskedő, Nehéz József csizmadia, Németh Gábor gazda, Németh János hentes, Németh József építész, Nyilas István gazda, dr. Nyiri Ernő ügyvéd, Orgován János hentes, Orosz István magánzó, Ökrös József gazda, Pajtás István gazda, Pálfi István gazda, ifj. Pálfi

budapesti barátai lakomát rendeztek a Gambinusban. Lehar holnap reggel Bécsbe utazik vissza.

A Botrány szereposztása a premieren. Bataille világhírű szenzációs színműve szombaton kerül színre először a következő szereposztásban minálunk. Maurice Ferioul Arkosi, Artauerro Mártonfi, Jeanetier Kardos, Parizot Kemény, A prefektus Lugosi, De Briant Gaston Kallós, Raduel Lenkei, Gruz Oláh Zoltán, Charlotte Gazdy A., Ferioulue Szilágyi B., Angerné Gyöngyi Jolán, Margaridon Arday V., Hangvette Magda E.

Édes grisetek. (A színházi iroda jelentése.) Reuchardt klasszikus egyfelvonásos operettjére készül az énekes személyzet. Az *Édes grisetek* szövegírói a Quartier latinból merítették meséjüket; affele hálás Murger bohém téma ez, mely sohasem téveszti el hatását. A zenéje mindvégig kellemes, dallamos és eredeti.

Lónyai Piroska „grófnő”.

A debreceni színház volt primadonnája.

Egy kis baj a „méltóság” körül.

Van abban valami különös kabala, hogy a debreceni színház volt primadonnái közül többen, egy és más érdekes esemény kapcsán, nevezetes nimbuszra tesznek szert. Hogy aztán azt a bizonyos dícsőséget, amelyről színházi körökben olyan sok szó esik, a botrány levében főzték-e ki, vagy tényleg a komoly színpadi siker jegyében született, az már mellékes. Lónyai Piroskának, a debreceni színház tavalyi primadonnájának neve is forgalomba került, egy disztíngváltnak korántsem mondható tréfa keretében.

A különben is igen vállalkozó primadonna nevéhez egy burlesk ötletből kifolyólag, odaragasztották a „grófnői” címet s azal bocsájtották egy vidéki művészestély előadó pódiumára. A volt debreceni primadonnának talmi méltósága csakhar kiderült s — mint értesülünk — az Országos Színészegyesület fogja majd elbírálni, hogy az öt águ korona milyen belső viszonyban is van tulajdonképpen Lónyai Piroskával.

Az érdekes eset, amely úgy lehet egy kis botrányá fog fejlődni, egyébként a következő:

A kiskunfélegyházai Juventus-társaság legutóbb művészestélyt rendezett, melynek eredeti műsorán M. Turcsányi Olga, a kecskeméti színház primadonnája, Dalnoki Piroska hegedűművész és Móra Ferenc szegedi író szerepelt. Turcsányi Olga az utolsó pillanatban lemondott, mire a társaság elnöke átzónázott Kecskemétre és helyettesítést kért. Megigérték neki.

És valóban most szombaton táviratot kapott az elnök, amelyben jelentették, hogy Turcsányi Olga helyett Lónyai Piroska grófnő fog fellépni. Az elnök gondolkodás nélkül nyomatta ki a pót-plakátokat e tartalommal:

Turcsányi Olga betegsége miatt
a mai művészestélyen

Lónyai Piroska grófnő lép fel.

Feladta pedig ezt a táviratot a kecskeméti színház titkára, Róna Ernő, még pedig Lónyai Piroska tudtával. Lónyai Piroska a debreceni színház volt szubrettje, aki jelenleg szerződés híján, ép Kecskeméten tartózkodott.

Azután Lónyai Piroska grófnői méltóságban elutazott Félegyházára; és itt, a Juventus estélyen fellépett, mint grófnő, felszedte a honoráriumot, mint grófnő.

Azaz, hogy egyáltalában nem világosított fel senkit, hogy tudtával egy izetlen megtréfálás központjaul engedte magát felhasználni.

A Juventus társaság egyébként megkereste az Országos Színészegyesületet, hogy mennyiben grófnő Lónyai Piroska. Ezek után hirdik, hogy az egyesületnek elnöke, Ditrői Mór, adandó válaszában alaposan megfosztja majd Lónyai Piroskát grófnői címétől.

A férjhezmenés.

*

Serao Matild, akinél jobban senkise értette meg a modera sajtó és a modera újságíró pszichológiáját, — Serao Matild most egy másik súlyos problémával fárassza az ő ragyogó értelmét. Fogas problémára adta rá magát: s kitűzte maga elé, hogy megoldja. Nehézségek nem riasztják vissza és még az se, hogy netán véteni talál a népszerűsége ellen. Hanem kertelés nélkül, nyíltan felveti a kérdést: — Miért nem mennek férjhez a leányok?

Tudniillik nem mennek férjhez. Pártában öregszenek meg Napóly táján csak úgy, mint Rómában, vagy északabba, Milánó környékén. És egész Itáliában. És mindenütt ezen a kerek világon, ahol a civilizáció nyomában a házasság nem öt letszerű, muló dolog többé, egy csók, hanem intézmény. Sőt intézménynek is olyan súlyos, hogy jónak tetszett rózsafüzérrel ékesíteni a különben rozsdás láncát. De a viráguirland se művelhetett csodát, a házasság még mindig nem népszerű és egyre jobban szaporodik azoknak a leányoknak száma, akiknek szemében a frigy az ígéretföldje csupán, amelyet távolról adatik látniok, de közelebről soha, soha meg nem ismerhetik...

Tehát: miért nem mennek férjhez a leányok?

Talán már ezekből az előzményekből is kitétszik, hogy az illusztris író nő nem egészen helyesen találta felvetni a kérdést. Mert amit keres, vagy legalább amit kérdez, arra csupán se nehéz a válasz. A leányok azért nem mennek férjhez s azért öregednek egyre többen és többen pártában, mert — a felelet olyan egyszerű, hogy leírni szinte szégyen — mert nincs aki nőül vegye őket. Mert a házasság bizony kétoldalú valami, két félen fordul meg a vásár s a hajadon leányok száma nyilván azért szaporodik, mert nincs férfi, aki elvenné őket. Ha tehát Serao csakugyan igazság szerint fogná kutató tekintete alá a problémát, legalább is így kellett volna megszövegezni e dologban kérdését:

— Miért nem nőülnek a férfiak?

Hiszen ő maga sem ringatózik egyetlen pillanatig abban az édes illúzióban, hogy a nők egyre terjedő coelibátusa szándékos, vagy hogy csupa Makrancos Kata szaladgál a világban, aki irtózik a házasságtól, irtózik a férfítől és mindattól, ami jót, vagy rosszat ez a két dolog jelent. Ellenkezőleg. A holtiglani tulajdonságról igen jól tudja, hogy az bizony kényszerű valami, még azoknál is, akik különben lenézően nyilatkoznak a házasságról és a „savanyu a szőlő” régi meséje szerint vigasztalódnak. Hát csavarni kell egyet a kérdésen, még pedig úgy, hogy az agglegénység okait kérdezzük inkább, mint a leányok örök hajadonságát. Miért huzódnak a férfiak a nőüléstől?

Ennek az okait aztán mindnyájan tudjuk, ki csak úgy, hogy ösztöne érzi, ki úgy, hogy szavakban is el tudja mondani. Serao Matild azonban ennek is, annak is megkönyvit feladatát és valóságos vádbeszédet mond el a mai leányok ellen, akik pedig az ő legálhatatosabb olvasói Serao szerint a főhibások s a tulajdon bűnök torlódik meg, amikor kívül rekednek a házasságon. Szerinte a leányok olyan különös fikciókkal tel-

nek el, olyan furcsa képzeteket alkotnak a házasság iránti kötelességekről és a házasság fogalmáról, hogy csak a téves és fantasztikus ideák minden komoly embernél csak mosolyt keltenek. A házasság boldogságát úgy értelmezik, hogy férjük ezentul mindig mint égi lényt magasztalja őket és be nem telik a dícséretükkel. E rajongó leányok felfogása szerint a házasság csak akkor boldog, ha a férj minden földi kincsét a neje lábai elé rak is.

Azonban persze Serao se feledkezik meg, hogy az ilyen érzésszerű és gondolatbeli okokon kívül gazdasági rendek is szólnak bele, még pedig döntő fontossággal, a házasság kérdésébe... A vagyoni helyzet, a hozomány... Ha nagy hozománya van a leánynak, megköveteli, hogy a férj legalább a dupláját keresse meg annak, amit a nő vagyona hajt. Ha meg kicsiny a hozománya annál inkább szeretne gazdag férjet kapartani. Sőt a semmihozományu se mond le igényeiről és a maga személyét rövidesen olyan sokra becsüli, hogy szerinte jómaga minden hozománnyal felér. A férfiaknak pedig minden okuk meg van, hogy egyaránt féljének a nőknek valahány fajtájától: Vajjon vannak-e még olyan leányok, — mondja Serao, — akik így szólnak magukban: „Nem akarok semmi más lenni a ferjem mellett, csak jó és hü társ, osztályosa mindegy örmének és bujának”. Vannak még ilyenek — feleli — igen és azok, akik kapnak is férjet...

Azonban az igazság kedvéért ehhez a biztatáshoz hozzá kellene még tennünk azt, hogy ezek az igénytelen, derék, jó leányok viszont jobb sorsot is érdemelnek, mint amivel Serao Matild kecsegteti őket: tudniillik, hogy férjhez mennek és bevezetnek a házasság révébe...

Öngyilkosság az esküvő miatt.

Vadházasság vagy marólug?

A marólugos históriák átlagos szürkeségéből érdekességénél fogva kiemelkedik Tóth Sárinak, egy tizenhat éves, fiatal leánynak romantikus esete. A még gyermek-sorból alig kinőtt gyermek megirigyelte testvérének azt a boldogságát, hogy férjhez megy s maga is a mirtuszokra vágyakozott. Talált is egy szerelmes legényt, aki elakarta venni a leányt, a szülők azonban nem adták beleegyezésüket ebbe a korai házasságba, mert az idősebb leányt akarták először kiházasítani.

A kis Sárিকা azonban nem tudott várakozni és inkább a vadházasság révébe akart evezni. De mert szülei ebben megakadályozták, marólugot ivott.

A kis históriának története különben a következő:

A debreceni határban levő nagyszepesi pusztán most nagy érdeklődéssel tárgyalják a Tóthék portáján történt esetet. Néhány héttel ezelőtt ugyanis nagy boldogság költözött be Tóth Antalék házába.

Az idősebb leánynak kérője akadt s hamarosan meg is csinálták az eljegyzést. A kelengyét is elkészítették s ezt a nagy örömteli sürgés-forgást megirigyelte a ház kisebbik leánya, a 16 éves Sárিকা. Ő is fehér menyasszonyi fátyolra vágyakozott s egy szép napon kimondta a szentenciát, hogy szintén férjhez fog menni. Völegénye is akadt Mezey János fiatal legény személyében, csak a szülői beleegyezés nem akart megérkezni.

Tóthék ugyanis azt tartották, hogy mindenekelőtt várja be a kisleány testvére házasságát s aztán beszélni lehet az ő férjhezmenéséről is. Erre a kis Juliska radikálisabb eszközöz nyúlt: vadházasságra akart lépni szíve választottjával. Erre olyan dorgatórium következett az apai részről, amelynek — úgy mondják — csattanós részletei is voltak.

A szerelmes kisleány e feletti bánáiban marólugot ivott s ma este rendkívül súlyos égési sebekkel szállították be a kórházba.

Hogy mulatnak Nyiregyházán?

A megpofozott direktor és primadonna.

Utban Debrecen felé.

„Kabare-művészek” jártak a napokban Nyiregyházán. Budapestről jöttek s szegény ördögök voltak mindannyian s nem a legmagasabb színvonalon álló műsorokat nem nagyon előkelő helyen adták elő, csak az ottani „Hungária” kávéházban.

A publikum azonban annál előkelőbb volt. Egy fiatal ember jött ki elsőnek a pódiumra, akinek előkelő vonásai azonnal elárulták származását s elkezdte énekelni azt a buskeszervező dalt, hogy: „Alte jide vabele...”. A hatás leirhatatlan volt. Az emberek egymás nyakába borultak s az érzékenyebbek sűrűn hullatták könnyeiket.

Aztán egy Lolla, vagy Lilli nevű 40 éves, de még mindig bájos fiatal primadonna következett. A hiányos öltözetű nő gyönyörű dalba kezdett, mely arról szólt, hogy: „Alte jide vabele...”. Még be sem fejezhette a csodaszép nemzeti himnuszt, mikor egy jól öltözött fiatal ember lépett hozzá s minden szó nélkül kétszer pofoztatta. Az ifjú Alfonz volt és hűtlenségen érte a nőt. Ez idézte elő a két hatalmas pofont. Azaz, hogy mást is idézett elő. Mert az épületes látványra a publikum soraiban megbomlott a rend, mindenki a primadonna védelmére futott, még a tüzi legény és a kávési lányok is és így történhetett meg, hogy Rabinovics ur, a társaság direktora oly oldalról kapott egy pofont, amelyet legügyesebb Scherlok Holmesekink a legszorosabb kutatás dacára sem tudtak kideríteni.

Mikor már a zaj és lárma a tetőfokára hágott, egyik jókedvű vendég leült az ócska zongorához és vigan verta rajta a hejzetnek legmegfelelőbb dalt: „Fogjanak meg, nem bírok magammal, táncolni szeretnék a hasammal”.

Mint nyiregyházi tudósítónk jelenti, a diszes kabarétársaság most ott hagyja pofonokban gazdag sikerei helyét és Debrecen felé vitorlázik.

340 oldalra terjedő naptárunkat csakis előfizetőink kapják díjtalanul. Hátralékosok pedig tartozásuk kiegyenlítése után. Új előfizetők akkor, ha legalább 3 hónapot befizetnek.

HIREK

Domahidy Elemér főispán?

Most, hogy az új kabinet megalakulása immár csak napok kérdése, a kormány-nak minden bizonnyal első dolga lesz a főispánok kicserélése. Ilyen irányban ügylátszik, történtek is már lépések, mert ma este az a hír terjedt el Debrecenben, hogy Domahidy Elemér Hajdúmegye és Debrecen város volt főispánja expressz táviratot kapott Budapestről, amely főispánna történő kinevezését tárgyalta volna. A kétségkívül nevezetes híradás dolgában nem volt módunk kérdésintézni Domahidy Elemérhez, mert nincsen a városban s hir szerint egy távirati kérésre utazott a fővárosba.

A számonkérőszék. Ma délelőtt megtartották a számonkérőszéki ülést a városházán. Weszprémy Zoltán főispán a városháza nagytermében átvizsgálta a város ügymenetét s mindent a legnagyobb rendben talált.

Sorshuzás a városházán. Az ideai sorozásról még szó sincs, de azért az előkészületeket megteszik a városházán. Az első lépés a sorshuzás, amely szombaton, a hó 15-én kezdődik. Azon sorkötelesek neveit te-

szik az urnába, akik az 1889. évben születtek.

Egy főorvos tragédiája. Budapesti tudósítónk táviratozza: A főváros társadalmának előkelő köreiből nagy részvétellel tárgyalják most egy köztisztviselőben álló orvosnak: Chyezer Kornél dr.-nak az államvasutak helyettes főorvosának megrendítő katasztrófáját. A főorvos, aki nős, családos ember, néhány nappal ezelőtt skarlát-beteg gyermekét vizsgált meg. A vizsgálat alatt ügylátszik inficiálódott a főorvos, mert tegnap a skarlát betegség bacilusait konstatálta nála egyik orvosbarátja s ma délután Chyezer Kornél meg is halt.

A debreceni szanatórium. A debreceni szanatórium-bizottság a hó 18-án ülést tart, melynek tárgya a szanatórium helyének kijelölése lesz. Mint ismeretes, a jog- és pénzügyi bizottság az Apafája erdőt jelölte ki a szanatórium helyéül. A szanatóriumi bizottság véleményét fog mondani ezen a tervről.

Bőripari kiállítás. Értesíti a debreceni kereskedelmi- és iparkamara az érdekelteket, hogy a bőripari gép- és szerzőkészítés a m. kir. technológiai iparmuzeumban VIII. József körút 6. szám alatt a hó 16-án megnyitják és április hó közepéig tart. A kiállítás nyitva van: hétköznapokon d. e. 9-1 és d. u. 3-6 óráig, szombaton d. e. 9-1 óráig, vasárnap d. e. 9-12 és d. u. 2-4 óráig, szerdán d. u. 3-8 óráig. Szabad a bemenet.

Új sertés- és sertéshulla-szállító kocsi. Több sertéshizlói kérvényt adott be a mezőrendőrkapitánysághoz, hogy a külsőségekről kénszer esetében azonnali leszurás céljából sertéseket szállíthassanak a közvágóhidra, sertés hullákat pedig szappanfőzés céljából a szappanosokhoz. A mezőrendőrkapitány nagy körültekintéssel a jogos kérésnek helyet adott, de kikötötte, hogy az elevenen szállított sertések és sertéshullák csak teljesen zárt kocsi-ban, mely belül horganyozott lemezzel be van vonva, lakat-al elzárható fedéllel el van látva, szállíthatók csak be és külön-külön kocsi használandó az eleven sertések és a hullák szállítására. Szapponokok a hullákat csak a mezőrendőrkapitányság által kiadott bárca ellenében fogadhatják el. Tóth Mihály dr. mezőrendőr kapitány úgy a közlélemezésre, mint az állategészségügyre egyaránt fontos intézkedést teljesített e rendeletével, mert ezután ugyszólván ki van zárva a hulláknak közfogyasztásra való felhasználása, másrészt a hulláknak teljesen zártkocsiba való szállítása által az állatjárványok terjedésére is kevesebb lesz az alkalom.

Nagy tüzek Romániában. Jassyból jelentik nekünk: Podobestben, amely Romániának leggazdagabb börtérme-vidéke, ma ismeretlen okból tűz támadt. Rövid idő alatt lángokban állott az egész község és a borpincék. A környékről sietett a tűzoltóság Podobestbe s eljött a foksani-i tűzoltóság is. Közben tűz támadt Foksanban az ottani selyem- és nemezzgyárban, amely aztán tűzoltóság hiányában földig égett. A tűzkár Podobestben és Foksanban ötmillió franknál is nagyobb.

Harmic ember elsüllyed. Chicagóból jelentik: A Boston Store áruház előtt a gyalogjáró leszakadt és harminc ember a mélységbe zuhant. Eddig egy halottat húztak a szakadékból.

Összevert csősz. E hó 10-én Püspökladány község határában rendes körutját végezte Baranyai Gábor mezőőr, észrevette, hogy Sándor Mátyás földműves számárháton gázol az idegen vetésben. Békés hangon figyelmeztette Sándort, hogy a vetést ne gázolja. Ez a figyelmeztetés nem használt. Ellenben Sándor leugrott a számárról és szó nélkül agyba-főbe verte a köteleességét teljesítő csőszét. Ezután mintha semmi sem történt volna, felült szamarára és tovább ballagott. Baranyai Gábort vérbefagyva szállították haza hozzátartozói, kiknek feljelentésére az ügyészség Sándor Mátyás ellen az eljárást hatóság elleni erőszak címén megindította.

A lilomtipró. Komáromból táviratozzák: Szalay Kálmán 18 éves tatabányai napszámost, aki nyolc tízéves leányokon merényletet követett el, a komáromi törvényszék másfél évi börtönrre ítélte.

Meggyilkolt asszony. A budapesti rendőrség ma délelőtt letartóztatta Kubicsek Ferenc, Ecker József és Huta János kötérdőket, akik együtt laktak a Szentendrei-ut 68 számú házban. Kubicsek volt a lakás főbérletje, a másik kettő albérlésben lakott nála. Az éjszaka Kubicsek összeveszett Eckerrel, mert ez nem akart fizetni a lakásért. A civakodásba beleszólt Kubicsek balkezes felesége, Kelemen Teréz is, mire miad a három nekiestek az asszonynak és addig püfölték, amíg élet volt benne. Mivel a rendőrség nem tudta megállapítani, hogy melyik a gyilkos, — a három kötérdőt azonnal letartóztatta.

Elégtétel a halál után. A prágai bíróság különös ügyet tárgyalta tegnap. Miksch Vencel egyéves önkéntes 1908. év májusában öngyilkosságot követett el Opitz főhadnagy rossz bánásmódja miatt. Amikor arról az öngyilkos apja értesült, feljelentette a főhadnagyot az ezredparancsnokságnál, de ez — mint rendezen — felmentette a vádolást főhadnagyot és utasította, hogy rágalmazásért perelje be a vádlót. A bírósági tárgyaláson azonban az öngyilkos önkéntes kollégái nagyon terhelően vallottak a főhadnagy ellen. Erre Miksch ügyvédje a tárgyalás elhagyását indítványozta, hogy az ezredparancsnokság tudomást szerezhesen erről a legújabb fordulatról. Az aktákat azonban a főhadnagy ügyvédjének kívánsága szerint az ügyészségnek adták át, hogy hamis valóság miatt vonják kérdésre a tanukat. Ezt a vizsgálatot azonban csakhamar beszüntették és az iratokat végre áttették az ezredparancsnoksághoz. A másodszori vizsgálat bűnösnek találta Opitz főhadnagyot és nyolc napi szobafogságra ítélte a szabályzat be nem tartása miatt. A tegnapi tárgyaláson végre befejezték a régóta húzódó ügyet. Mikschot felmentették a rágalmazás vádjától, mert állításait bebizonyította.

Verekedő rokonok. Fábri András, Farkas Róza és Farkas Ferenc ujfehértói lakosok tegnap délután Ujfehértó község egyik félreeső utcájában botokkal és lapátokkal alaposan elverték egymást. A szerető rokonokat Pándy őrmesternek sikerült szétválasztani. A feljelentést megtették ellenük.

Feltört padlás. E hó 8-án éjszaka özv. Borbély Bálintné kabai lakos házának padlását ismeretlen tettes feltörte és onnan 30 kiló szalonnát 60 korona értékben elloptott. A tulajdonos a lopásra csak másnap délelben jött ra, mikor is a csendőrség a vizsgálatot azonnal megindította, eddig azonban eredményt nem tudott felmutatni.

Háziszolga az egyetemi katedrán. Berlinből jelentik: A rendőrség tegnap letartóztatott egy csalót, aki az itteni Humboldt-akadémián előadást tartott és ki tulajdonképpen csak háziszolga volt. A család Linden Steed Arturnak vallotta magát s azt mondta, hogy egyetemi oklevelét a londoni King-kollégiumban szerezte meg. Igazi neve Vilinszki Artur, harmincöt éves és még tavaly is háziszolga volt. A bíróság mint katonaszökevényt egy hónapi fogházra ítélte, de ezt a büntetését még nem töltötte ki.

108 évss asszony. Nagylakon tegnap meghalt György Julianna 108 éves asszony, aki egész életében egészséges volt, csak halála előtt négy nappal betegedett meg. Temetésén 8 gyermeke, 48 unokája, 20 dédunokája és kilencz szép unokája vett részt.

— **A repülés rekordja.** Los Angeles-ből táviratozzák: Paulhan mai felszállása alkalmával 4600 láb magasságot ért el aeroplánjával és ezzel új magassági világrekordot teremtett a repülőgépek versenyében.

— **Tombola-est.** A jótékony négyelet január 15-ikén tartandó tánomulatsággal egybekötött tombola-estélye iránt oly nagy az érdeklődés, hogy a vidék is foglal le jegyeket és tombola-kártyákat. A négyeleti mulatságoknak oly jó hírük van, hogy nemcsak szíves örömet keresik fel, akik szórakozni szeretnek és a jótékonyt elmozdítani készek. A rendezőség fáradhatatlanul dolgozik a mulatság sikerén és szorgalmasan rendezi a tombola-tárgyakat, melyek megnevezés számba fognak menni nemcsak izléses kivitelük, hanem értékükönél fogva is. A tombola után tánc lesz. Hogy a nyerevények kisorsolásánál semmi kedvezés vagy igazságtalanság ne történjék, a tombolatárgyak ambo, terno, quaterno és quillerno csoportonként számmal lesznek megjelölve és a szerencsés nyerők a tombolatárgyakra jelzett számokra huznak és azt a tárgyat kapják meg, amelynek száma a kihuzott számmal egyezik. Hogy maradjon idő a táncra, felkérjük a t. közönséget, hogy méltóztassanak este 8 órára megjelenni, hogy a tombola mielőbb megkezdhető legyen. A páholyokban asztalok lesznek, ahonnan a huzásokat szintén figyelemmel kísérhetik a tombolázók. A belépő díj 4 korona ugyanennyi a páholy is azzal, hogy a páholybalépők személyjegyet is váltanak. Ételekről, italokról Németh András neves konyhája és tisztán kezelt pincéje gondoskodik. Ezen tombola-jegy ára 50 fillér, mely igazán csekélység, ha a tombolatárgyak értékét megfigyeljük. A rendezőség felkéri a választmányi tagokat, kiknél még vannak tombolagyűjtő iverk, hogy azokat és az iverken esetleg begyűlt pénzt szíveskedjenek az elnök lakására (Péterfia-utca 14) mielőbb beküldeni, valamint az eadott tombolajegy árát is, mivel a január 15. déli 12 óráig be nem küldött jegyek eadottaknak fognak tekintetni és az átvevők terhére irattatnak. Tombolajegyeket lehet venni a mulatság estélyén a pénztárnál és a teremben. A tombolakártyák különböző színűek, de valamennyien lejezve van fehér szalaggal, hogy azok csak ezen estén játszanak. Mivel pedig költségkimélemből az egyelet külön meghívókat nem bocsátott ki, ez uton hívja meg vársunk minden nemes ügyért buzgólkodó közönségét. Végül mivel a tombolajegyeken kívül semmi elárúsítás nem lesz, senkinek sem fog a mulatság sok pénzébe kerülni, olcsón és kellemesen fog mindenki szórakozni.

— **Hofrichter menyasszonya.** Leitmeritzből táviratozzák: Ma reggel exhumálták az itteni temetőben Hofrichter főhadnagy egykori menyasszonyát. A hivatalos aktusnál, mely reggel 8 órakor kezdődött, a katonai hatóság is képviselve volt. A holttest kétszer is lafenyképezték. A fej meglehetősen ép, de a mell és az alsótest egészen fölöszt. A bizottság a koporsóban lévő lévő földből rögzítetett egy palackba és a belső részeket is elzárt edénybe helyezte el vegyzságot céljából.

— **Pusztult a tifusz.** Máramarosszigetről táviratozzák: Máramarosvármegye több községében, Visken, Técsőn és Nagybocksón, a tifusz járványszerűleg lépett föl. Nagybocksón az utóbbi napokban 45 megbetegedés és 20 haláleset történt. A hatóságok az erőses óvintézkedéseket megtették és azokat erélyesen fogatosították. Nagybocksón a Klotild-vegyigyár szennyvizei évtizedeken át szabadon folyva, nemcsak a talajt, hanem a kutakat is megfertőzték, ami a tifusz terjedését nagyban elősegítte.

— **Strassnoff a börtönben is csalt.** Zágrábból táviratozzák: Strassnoff Ignác ismert szédelt, akit tudvaleg több politikai személyiségnél elkövetett csalásai miatt három évi súlyos börtönre ítélték, ma kellett volna szabadon bocsátani. Mindazonáltal nem helyezték szabadlábra, hanem beszállították a mitrovicai törvényszékhez, minthogy büntetési ideje alatt is különböző csalásokat követett el. Amíg ugyanis a börtönben volt,

a háztartási irodában alkalmazták, mely alkalmat felhasználta arra, hogy különböző hamisított fuvarlevelek révén szállítók útján Fiuméba és más helyekre pénzeket utaltasson ki. A csalást felfedezték és ezért Strassnoffot újból a törvényszék elé állították.

— **A nap halottal.** A debreczeni állami anyakönyvi hivatalnál ma a következő haláleseteket jelentették be: Császár Gyula Zoltán ref. 21 hónapos, Kovács Zsigmond nyug. ref. lelkész 60 éves, Hrn Margit gör. kath. 10 hónapos, Vad Gábor ref. 48 éves, Krivonszka Ferdinánd színházi zenész v. kath. 37 éves.

— **Ami szem és száj megkívánhat** a csemege-különlegességeken, az mind kapható Mayer Jenő csemege és fűszerüzletében, Piac- és Széchenyi-u. sarkán.

— **Meghalt a menyasszonya sirján.** Temesvárról táviratozzák: Trailla György mehádiai jómódu földbirtokos Szilárd nevű 28 éves fia, öngyilkosságot követett el a menyasszonya sirján. Ebben a hónapban kellett volna az ifju Trailának Petreszku Nikolae gazdász 19 éves, szép leányát, Annát oltárhoz vezetni, de a leány néhány nap előtt tifuszban meghalt. A szerencsétlen vőlegény ezt a csapást nem tudta elviselni és a temetés utáni napon kiment a temetőbe, ahol a menyasszonya sirján föbelötte magát s azonnal meghalt.

— **Járjon kedvébe** a csa'adjának s mielőtt hazamegy, tömjé meg zsebét a Mayer Jenő özégnél csemegefélékkel. Ne feledje el. Piac- és Széchenyi-utca sarkán.

— **Pincér és milliomos kisasszony.** Berlinből táviratozzák: Newyorkban tizenkét napon keresztül a rendőrség és a detektivek egész serege keresett egy megszókött milliomos kisasszonyt, a tizenhét esztendő Janon Rebertát, akit egy Cohan nevű ötvenhétéves pincér szöktetett meg. Csikagóban akadtak rájuk. A milliomos kisasszony saját vallomása szerint azért szökött meg, mert otthon, a nagy palotában rosszul érezte magát. A pincér csak nagy unszóra ment a hajlandó vele menni és úgy viselkedett vele szemben, mint atya a gyermekével. Az volt a szándékuk, hogy Angliába mennek és csak azon mult, hogy a gőzkajó kapitánya nem akarta elvinni a kisasszony ölebecskjét, az pedig nem akart megválni tőle és így nem utaztak el Londonba. A rendőrség szerint a pincér úgy csábította el a kisasszonyt, hogy azt mondotta neki, hogy ő tulajdonképen gróf és csak ellenségeitől akart megszabadulni és azért választotta a pincéri pályát, hogy ellenségei elől rejtve élhessen.

— **Osztálysorsjáték.** Budapesti tudósítónk sürgönyzi: Az osztálysorsjáték mai húzásán a következő számú sorsjegyek nyertek:

80.000 koronát nyert: 54461.
5000 koronát nyert: 54324.
2000 koronát nyert: 72004.
1000 koronát nyert: 80678.
5000 koronát nyert: 8266 12010 21713
24202 24346 25750 33542 35044 42287 51253
57646 60566 81843 82045 90569 92419 95370
97158 104122 104667 104746.

A többi kihuzott számok 120 koronát nyertek.

— **A Néptakarékpénztár** mint szövetség Piac-utca 75. sz. a. életbiztosítással kapcsolatos hosszu lejáratu könnyen visszafizethető kölcsönöket nyújt.

— **Emlékezetes marad** az olyan zsúr, ahol az özonna gazdag és izetes. Legjobb özsonnaneműket állit össze a Mayer Jenő özég, Piac- és Széchenyi-u. sarok.

— **Gumi különlegességek** Györfy Testvéreknél Piac-u. 30.

— **Hol sörözzünk.** Csakis a Markus Jenő Dreher-sörözősarnokában. Egész nap friss csapolás. Korona sör és Bach fekete sör, nagyválasztéku Zóna reggelik és mesés Délutáni uzsonák. Hegyi bor literje 36 krajcár.

— **Ha tüvé teszi érte** az egész várost, akkor sem találhat szebb és nagyobb választékot csemege-különlegességeken, mint Mayer Jenőnél. Piac- és Széchenyi-utca sarkán.

Gyors- és gépiró szakiskola!

(Gabelsberg rendszer, magyar-német levelező és vitatás)

Az Országos Magyar Gyorsíró-Egyesület vizsgáló-bizottsága által előadásra képesített tanerő vezetése mellett. ::

4 hónapos tanfolyamokat szervezünk.

Megnyilik 1910. január hó 15-én.

Czégünknek ezen célra jól felszerelt tanteremben. Jelentkezések eszközölhetők a tanfolyamra d. e. 10—12. d. u. 3—5-ig.

Mérsékelt tandíj!

„MERCUR“

Összes rendszerű írógépek műszaki vállalat

Telefon: **5-40.**

Debrecen, Arany János-utca 2. sz.
(Bejárat a 11-ik kapun.)

Közgazdaság.

Terménytőzsde.

Schwarz E. debreczeni bizományos távirati jelentése Budapest, 1910. jan. 12.

Készáru esendes.

1910. októberi buza	11.93	11.94
májusi buza	14.04	14.05
1910. áprilisi buza	14.25	14.26
májusi rozs	—	—
1909. októberi rozs	—	—
1910. áprilisi rozs	9.92	9.93
1901. októberi zab	—	—
májusi zab	—	—
1910. áprilisi zab	7.65	7.66
1910. júliusi tengeri	—	—
májusi tengeri	6.69	6.70
1909. szeptemberi zab	—	—
augusztusi tengeri	—	—

Regény-Csarnok.

Fényes házasság.

(13.) Irta: Vértesi Arnold.

— Jó idő óta nem mutatkozott ugyan már betegsége s reméljük, hogy talán el is marad. Az orvos vigasztal, több megnyugtató jelt vett észre. Az isten talán elveszi rólunk a rettenetes csapást...

Világos, hogy unokájáról beszél. De mi lehet az a rettenetes betegség? Aranyhegyi ur arról nem szolt semmit... A fiatal ember megdöbbenve hallgatja.

De a méltóságos ur már elfordította szeméit róla s nem veszi észre a fiatal ember arcán a csodálkozást, a megdöbbenést. Ő méltósága remegő ujjai egy levélpapírost hajtogatnak az íróasztalon.

— Az orvos majd utasítást fog adni

önnek. Mindenekelőtt gyöngéd, kiméletes bánásmódra van szükség. A tanítással csak anyira tessék haladni, a mennyire megerősítés nélkül lehet.

Itt megint elhallgatott az öreg méltóságos ur. Arcza igyekezett magára öltetni a büszkeség kinyomatát, de sokkal erősebb volt rajta a fájdalom kifejezése. Oly roskatagnak, oly megtörtnek látszott e pillanatban. Az ifju nem merde kérdésessel háborgatni.

Egy perc múlva a büszkeség már erősebb az öreg ember arcán, mint a fájdalom. Ő méltósága csöngett. Az inas belépett.

— Vezesd a nevelő urat szobájába. A fiatal ember fölállt. Ő méltósága megemeltette kissé fekete sapkáját. Egy bizalmas, nyájas szó sem szállt el a sápadt büszke ajkáról. A audienciának vége volt.

Az inas kinyitotta az ajtót. Megint végigmentek a homályos folyosón, leszáltak a köröcsös lépcsőn a földszinre. Az inas megmutatta a nevelő urnak szobáját, megkérdezte, parancsol-e valamint, de oly hangon, mintha magától értődne, hogy természetesen semmit sem parancsol, aztán figyelmeztette a nevelő urat, hogy pontban félháromkor ebédelnek s csöndesen, zajtalanul eltávolozott.

Fél óra múlva azonban ismét visszatért. A nevelő az órára tekintett; még alig volt két óra. De ő már bevégezte tolettjét; levetette poros ruháját és átöltözött.

— Tessék fölmenni a salonba, — szól az öreg inas.

Megint fölkellett menni a lépcsőn az emeletre. Dobogó szívvel lépett be az ifju a terembe, melynek ablakait nehéz vörös függönyök árnyékolták. Még soha sem látott ennyi fényt, ennyi pompát együtt. Csak a szegénység hajlékaiban volt még eddig ismerős és ez a sok tükrök, ez a sok aranyozás, az a nagy kristály csillár, mely a tetőről mint óriási gyémántok halmaza tüdőköve lefüggött, miúgy szinte elvakította őt.

A legelső, a mit e fény, e csillogás közepett megismert, az öreg Kompolthy Lőrincz fehér arcza volt, mely e vörhenyes fényben szinte kísértetiesnek látszott. Ő méltósága dagadó vörös selyem támlásszékekben ült s valamit magyarázott a vörös selyem divánon ülő, rendkívül feleziczomázott toronyos haju hölgynek.

— Az új nevelőnk, — szól a méltóságos ur, a mint a fiatal ember belépett.

A divánon ülő urhölgy kegyelmesen bólintott kissé fejével, a nélkül, hogy föltekintett volna az albumból, melyben szórakozottan lapozott. Mit érdekelhetette őt az alárendelt emberi lény, ki oly mélyen alatta áll a társadalmi rangfokozat lépcsőjén? Egy darabig még tovább lapozta az albumot, mint ha fölvilágosítás keresne, valjon mi a teendője egy Hildburg bárónának, született Kompolthy leánynak, ha a társadalmi rangfokozat ily alacsony lépcsőjén álló egyén mutatatik be neki? Mert bár ez az eset nem először fordult most elő, úgy látszott, hogy a báróné még most sem volt kellőleg tájékozva s talán nem is lesz soha e fontos kérdésben.

Mindazáltal, de a nélkül, hogy az albumból föltekintene, kegyeskedett végre ke-

zének egy mozdulatával helyet jelezni ki a legtávolabb eső széken a fiatal ember számára.

A fiatal ember pirulva ült le. Arcza égett, szive hevesen dobogott. E pillanatban ki kívánczolt innen e fény, e pompa közül, az alsócsóny, szűk, ronda szobákba, hol szegény emberek mecskos gyermekeit tanította, hol füstös serpenyőben találták fel a vacsorát s egy csorba pohárbelivott az egész család. Büszke lelke úgy érezte, mintha itt a fényes termekben sokkal mélyebben volna megalázva, mint mikor éhesen futkosott házról-házra a mindennapi kenyérért.

(Folytatjuk)

Szőnyeg, -- Fűggöny, - Stores
Bonnes Femes, Hencsertakaró
Ágy- és asztalterítő. Flanell-takaró. Paplan és matrác

nagy raktár
Donogán és Somossy
cézgnél
DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Árverési hirdetmény.

Az 1881. évi XIV. t. cz. XV. §-a értelmében mindazon zálogtárgyak, melyek 1909. év július hó 28-ig betétek, u. m. ruhaneműek 2717 számtól 4168-ig aranyeműek 27251 számtól 31094 számig, melyek ha sem kiváltva, sem meghosszabbítva nem lesznek, azok **1910. évi január hó 28-án délután 2 órakor** a zálogintézet helyiségében az Iparhatóság közbenjöttével elárvereztetnek.

KOHN HENRIK
Központi Zálogintézete
Kossuth-utca 15.

ASTHMA
Mellszorulást és rövid lélegzést
azonnal megszüntet a **Dr. Elswirth Astmol-Astma Por,**
mely számos orvos és gyógyult által el van ismerve.
Probaküldeményt ingyen és bérmentve küld
Török József gyógyszerész, Budapest VI, Király utca 12.
Nagy doboz ára 3.— korona. Kapható minden gyógytárban.

Légszuszre berendezett fejmosó és hajszarító
Női fodrász üzlet
Simonffy-utca 5. szám. (Gejzia cz.)
Elvállal mindenféle hajmunkák készítését a legdivatosabb kivitelben, valamint alkalmi frizurák készítését.
Hajmunkákban nagy raktár és legolcsóbban beszerezhetők. Levágott és kihullott hajak megvétetnek. Szives pártfogást kér.
Özv. Czitrom Mórné női fodrász.
Tanuló leányok felvétetnek

„Gyöngyvirág Crème“
az arokrémek gyöngye!
Szeplő, májfoltok, pattanások s bőrbajok ellen kiváló jó szer. **Símává, fehérré és üdévé teszi az arcot!** Sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz. A nappalra való kréme nem zsiroz, míg az éjjelre való zsiroz. Egy tégely ára 1 korona.
Kapható:
Mihalovits Jenő
„Kigyó“ czimű gyógyszerésztárában,
DEBRECZEN.

A feltaláló leányai.
Impozáns nagyszerű hajzatot
szerezünk és tartunk meg egész a vén korig minden nagyobb fáradság nélkül, bajos manipulációk nélkül és lényegesebb költség nélkül, ha valódi célirányosan összeállított hajvizet használunk, a mely a fejbőrt erősíti és tisztán tartja és a mi legfontosabb ha a haj természetes zsirtartalmát rendezzük. Zsíros, olajos hajnak használjunk:
Uhlmann Peru Tannin vizet
zsirtartalom nélkül (veres csomagolás) Száraz, kemény, törékeny hajnak:
Uhlmann Peru Tannin vizet
zsirtartalommal (zöld csomagolás). Együttal eltávolítja a kellemetlen izadtságot és a haját szagossá, ingóvá, fényessé és puhává teszi. Nem támadja a haj színét, nem piszkol és nem csinál foltot. Tiszta és világos és finom parfümös, üvegje K. 2.50 és K. 5.—
Főraktár Ausztr. Magyarország részére:
Vertriebsgesellschaft Wien, I., Karlsplatz 3.
Kapható Iósa és Ióna gyógyszerkereskedésében, valamint minden gyógyszerárban és illatszerekkereskedésében

Leltározás előtt
a raktáron levő legdivatosabb modellek, Plüsch, Bársony, Szőrme és Posztó felöltők **rendkívül olcsó árban** szerezhetők be
Halmágyi Sámuel női és leányfelöltők legnagyobb áruházában.
DEBRECZEN, Placz-utca, a Főpostával szemben.
Jegykabátok. Minden menyasszonyi kabáthoz egy csinos ajándék.
Sinházi és estélyi köpenyek 35 koronától.

Apró hirdetések.

10 szögig 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér.

Vastag betűkből szedett minden szó 8 fill. Apró hirdetések előre fizetendők. Vidéki tudakozásnál tessék a válaszdíjat csatolni.

Levelezés.

Intelligens fiatalember részére, kinek a debreczeni piacon évek óta fennálló nagyforgalmu üzlete van, kerestetik oly háziasan nevelt izr. urleány, ki tekintélyes összegű hozománnyal rendelkezik. Csakis komoly ajánlatok kéretnek a kiadóba „Tűzhely” jeligére

Kérlek édes Hanna, miért nem irsz, hiszen nem tudok rólad semmit, kétségbe ejtsz. Csókol kisapád.

Betöltendő.

Utazó, ki más szakmában már jól jár, van vezetve, képviselést nyerhet helybeli elsőrendű üzegtől is egy nagyforgalmu versenyes üzletre. Cím a kiadóhivatalban

Házmester felvételt azonnal. Iskola utca 8. Varrónó házakhoz ajánlkozik cím a kiadóban.

Adás-vétel.

Csapó-utca 3 sz. a. a Horgonyi-féle Sütemények és kenyerek naponta 3-szor frissen kaphatók.

Komoly faj boraimat kiváló jó minőségűek tavalai termés, hordó száma eladom Dr. Weisz Bernát Piac utca 30.

Eladó házak. Széchenyi utca 50. sz. ház 80.000 korona, a betébi. tartozás vállalása mellett; Arany János utca 59. sz. ház, ára 80.000 kor., mely 6 év alatt fizetendő le, addig természetesen 5 1/2 kamat fizetendő.

Levelezőgyűjtemény 16.000 különböző garantált valódi, postai levelezőlapokat is kívánatra választás céljából 50-70 % olcsóbban minden katalogus áránál küld A. Weisz Wien Adlergasse 8. bevásárlási fiók London.

Új rendszerű női férfi divatárak és butoreadás. A mai naptól kezdve minden hiteles és egyén kényelmes heti vagy havi részletfizetés mellett szerezheti be nálam szükségletét női divat cikkekben, női kabátok, férfi öltönyök, felöltők, mindennemű vásznak és canavászokban, saját készítésű cloth és Cashmir paplanokban, valamint egyszerű és modern butorokban. A készpénz melletti árnál mindössze 5% árkülönbség. Kaiser Salamon, Hatvan-u. 2.

Eladó a város belső területében fekvő Széchenyi utca végén egy hold 260 □ olyan télen is lakható nyaraló, mely áll teljesen gondozott parkból, 4 szoba (szilárd épület) és az összes modern mellékhelyiségekből levő uri lakásból, teniszpálya, villanyvilágítás, továbbá nagy gyümölcsös és kerti veteményeknek megfelelő földből. A legjutányosabb fizetési feltételek. Értekezhetni: Turai Farkas tudakozó irodájában.

Egy hármass garet gőzoséplógép eladó Hajdu-Hadházon Molnár Lajosnál.

Karácsonyi (ünnepi szám) hírlapok: Az Újság Pesti Napló, Független Magyarország félárban kapható a Nagy-féle tőzsdében Városház alatt.

Tehéntrágya eladó. Cím a kiadóban.

Költő Boeckay-ról 6 bor kisebb mennyiségben is eladó Csapó 88.

1 db eredeti Singer varrógép eladó. Csillag utca 85. sz.

Lakás.

Egy szép nagy pincze-raktárhelyiség, száraz, világos, tiszta azonnal kiadó, értekezhetni Arany János utca 23. szám alatt.

Egy 2-3 szobás lakás kerestetik február közepére. Ajánlatok levélben vagy telefonon. (Kaba 4.) Oláh Ignáchoz Kabára intézendők

Különbéle.

Magánkutató iroda. Iskola utca 4. szám Kényes megbízásokat, megfigyeléseket és nyomozásokat elvállal, úgy magán, mint család ügyekben Krámer József.

MEGLEPŐ SZINTE CSODÁLTOS GYÓGYEREDMÉNYEKA

APTAMÁSI

LITHIUM-GYÓGYVIZ

zel gyomor:ese:hólyagés
bélbántalmaknál oala-
mint asthma, bronchiale,
köszvény és húgysavas
diathesis eseteiben.

Kapható Kotssek Géza fűszer és
cseresze kereskedésben Debreczen,
Kossuth-utca

Mindenki megtanulhat írógépegni

a Nagy Lajos

irodájában Csapó u. 13.

A tanu és dija

három forint!

mely összeg a jelentkezéskor lefizetendő. Egyéb fizetni való nincs. A tanulás 15 napig tart, napi egy órai gyakorlattal. A tanulást meg lehet kezdeni minden hónap elsőjén és 16 iká.

Mindenemű írásmunkák nagyon jutányos árban és igen szép kivitelben készíttetnek el.

2034-1909. v k. szám.

Arverési hirdetés.

A debreczeni kir. jbiróságának V.4343/2. -1909. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Duna biztosító társaság részére lakostól 7 korona 11 fillér tőke, ennek 1908. évi október hó 1. napjától számítandó 6% kamatai és az eddig összesen 26 korona 80 fill. perköltés erejéig 1908. évi december hó 4-én bíróilag lefoglalt és 660 korona — fill-re becsült vas tengelyes szekér és ló ingóságok 1910. évi január hó 18-án, délelőtt 12 órakor kezdetét veendő és Ujfalud 527 sz. a. megtartandó nyilvános birói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Az árverés az összes kielégítésre jogosított végrehajthatók javára elrendeltetik.

Debreczen, 1909. évi dec. hó 22.

Oláh Géza birói kiküldött.

Thierry A. gyógyszerész balszam

Törvényesen védve. — — — Valódi egyedül az apáca-védjeggyel. Feltétlenül hat a szervnek minden betegségénél, um.: köhögés, hányás, rekedtség, torokkatarhus, tüdőbetegség, gyomorgörcs és egyéb gyomorbaajknál, a belső szervek minden gyuladásánál, étvágytalanságnál, rossz emésztésnél, keménytestesedésnél stb. Külöleg minden szájbetegségnél, fogfájásnál, égési sebnél, testszagatánál, kiütéseknél, különösen influenzánál stb. 12 kicsi vagy 6 kettős üveg, vagy egy nagy családi utazó üveg korona 5.—

Thierry A. gyógyszerész Contifolia-kenőcse valódi

meglepő, csalahatatlant és utólréhetetlen gyógyhatással még oly idült rákserű sebeknél, dagazatoknál, sérüléseknél, gyuladásoknál, csunya lábánál, saroknál, minden idegen testet eltávolít, genyedéseket megszüntet, legtöbbnyire kinos operatívokat feleslegessé tesz. 2 doboz K 360. Címezzünk: — Schutzengel-Apotheke des A. Thierry in Pregraga bei Rohitsch. —

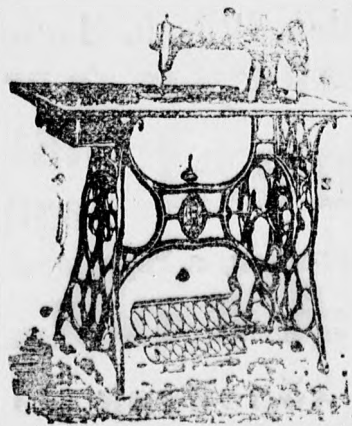
ki a vidéken könnyű mellékfoglalkozással

sok pénzt akar keresni,

tanító, jeggyő, póstamester, nyugalmazott tiszt, kereskedő vagy más foglalkozásu riember —

küldje ezimét

azonnal „Nagy kereset 1837” jelige alatt BLOCKREN I. hirdető irodájába Budapest, IV. ker., Sütő utca 6. szám.

Varrógépek 8 évi jótállás, kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók

Rosenberg és Hammer

varrógép és kerékpár raktárában,

Debreczen, Piacz-utca 2. sz. (Kereskedelmi Akadémia palotában.)

Kerékpárok legnagyobb raktára.

Gramaphonok óriási választékban.

Gramaphon lemezeknek darabja 3 K.